

Özet: Encümen kararıyla verilen idari para cezalarına konu eylemlerin tekrarı halinde katlamalı olarak uygulanan cezalar nedeniyle bir kapatma cezası öngörülmediği hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846-045.02-26138
Konu : İş Yeri Kapatma Cezası

03/02/2020

.... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi : .... tarihli ve .... sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde ilgili mevzuatı uyarınca belediye encümeni kararı ile uygulanan cezaların tahsilatında güçlükler yaşandığı, kişilerin resmi kayıtlarında üzerlerine kayıtlı hiçbir taşınır veya taşınmaz mal varlıklarının bulunmadığı, diğer taraftan cezaların tekrarı sebebiyle katlanarak uygulandığı ancak tahsilat kabiliyeti olmadığı için denetimlerde ve tahsilatta etkinliği artırabilmek adına bu gibi yerlere kapatma cezası verilip verilmeyeceği hususunda tereddüde düşüldüğünden Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32 nci maddesi "(1) Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.

(2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.

...” hükmünü,

2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun 6 ncı maddesi “Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden;

a) Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan,

b) Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan,

c) Bu Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen yasaklara uymadığı tespit edilen,

d) Mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilen,

İş yerlerinin işletmecilerine beşyüzmilyon Türk Lirası ile bir milyar Türk Lirası arasında idarî para cezası verilir.

Bu maddede öngörülen idarî para cezaları, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında il daimi encümeni tarafından verilir. Verilen idarî para cezalarına dair kararlar ilgililere 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İdarî para cezaları 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Bu maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır.” hükmünü,

8 inci maddesi “Polisçe kat’i delil elde edilmesi halinde;

A) Kumar oynanan umumî ve umuma açık yerler ile her çeşit özel ve resmi kurum ve kuruluşlara ait lokaller,

B) Mevzuata aykırı bir şekilde uyuşturucu madde imal edilen, satılan, kullanılan, bulundurulmuş yerler,

C) Mevzuata aykırı faaliyet gösteren genelevler, birleşme yerleri ve fuhuş yapılan evler ve yerler,

D) Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Anayasal düzenine, genel güvenliğe ve genel ahlâka zararı dokunacak oyun oynatılan, temsil verilen, film veya video bant gösterilen yerler ile internet üzerinden yapılan yayınlara izin verilen yerler,

E) Derneklere, sendikalara, loca ve kulüplere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile benzeri kurum ve kuruluşlara ait ve yalnız üyelerinin yararlanması için açılan lokallerden, birden fazla denetim sonunda ve yazılı ihtarla rağmen, iç yönetmeliğine aykırı faaliyet göstererek umuma açık yer durumuna geldiği tespit edilenler,

Özet: Encümen kararıyla verilen idari para cezalarına konu eylemlerin tekrarı halinde katlamalı olarak uygulanan cezalar nedeniyle bir kapatma cezası öngörülmediği hakkında.

F) (Ek: 28/12/2006-5571/1 md.) Her türlü denize elverişli araçlarla günübirlik tur düzenleyen veya her türlü mal ve hizmet satanlardan, müşteriye faaliyetlerini duyururken veya müşteri kabul ederken çevreyi veya müşteriye rahatsız edecek yöntemler kullananlar,

Mahallin en büyük mülkî amiri tarafından otuz günü geçmemek üzere geçici süreyle faaliyetten men edilir.

Bu maddede yazılı fiiller sebebiyle bir yıl içinde üç defa faaliyetten men edilen işyerlerinde, bu fiiller tekrar işlendiği takdirde, işyeri açma ve çalışma ruhsatları, mahallin en büyük mülkî amirinin bildirim üzerine, belediye veya il özel idaresi tarafından beş iş günü içinde iptal edilir.” hükmünü,

1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun’un 1 inci maddesi “Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir.

...” hükmünü

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un 1 inci maddesi “Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer’i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunur.

...” hükmünü amirdir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri kapsamında, 2559 sayılı Kanun’un 6 ncı maddesi ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine encümen kararıyla ceza verilebilecek haller ve ceza miktarı ile bu eylemlerin tekrarı halinde cezanın katlanarak uygulanacağı; diğer taraftan aynı Kanun’un 8 inci maddesi ile söz konusu iş yerlerine hangi hallerde ve ne şekilde kapatma cezası uygulanacağı düzenlenmiştir. Benzer şekilde 5326 sayılı Kanun’da da emre aykırı davranış nedeniyle para cezası uygulanacağı hüküm altına alınmış ancak buralarda eylemin tekrarı halinde kapatma cezası veya katlamalı ceza öngörülmemiştir. Son olarak 1608 sayılı Kanun’da belediyelere kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği görev ve yetki dairesinde aldıkları kararlara aykırı davranışlara idari para cezası verileceği ve yasaklanan faaliyetin menine karar verileceği hüküm altına alınmıştır.

Sonuç olarak, farklı kanunlarda belediyelerin hangi hallerde idari para cezası vereceği, hangi hallerde bunu katlamalı olarak uygulayacağı ve hangi hallerde kapatma cezası uygulayacağı açıkça düzenlenmiş olup encümen kararıyla verilen cezalara konu eylemlerin tekrarı halinde katlamalı olarak uygulanan cezalar nedeniyle bir kapatma cezası öngörülmemiştir. Dolayısıyla belediyenizce uygulanmış ve tahakkuk etmiş olan idari para cezasının tahsilinin Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile İcra ve İflas Kanunu hükümleri uyarınca yürütülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür